

NOTĂ DE PREZENTARE

a proiectului de Decizie privind desemnarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – S.A. ca agent de transfer în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică

În data de 24.07.2015 a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Regulamentul (UE) nr. 1222/2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (Regulament CACM), în baza prevederilor Regulamentului (CE) nr. 714/2009 privitoare la elaborarea codurilor de rețea necesare pentru funcționarea interconectată a sistemelor electroenergetice care să permită realizarea pieței comune europene de energie electrică.

Regulamentul CACM stabilește, în scopul cuplării unice a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare, respectiv intrazilnice, normele minime armonizate pentru alocarea capacităților interzonale și gestionarea congestiilor, facilitând comerțul cu energie electrică la nivelul întregii Uniuni și permițând utilizarea mai eficientă a rețelelor electrice de transport și creșterea concurenței, în beneficiul consumatorilor.

Prevederile care stau la baza exercitării funcției de agent de transfer în cuplarea unică a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare, respectiv intrazilnice se regăsesc în articolele 2, 8, 49, 61, 68, 72, 73 și 77 din Regulamentul CACM.

Prin adresa nr. 47259/13.12.2017, intrare ANRE nr. 85100/14.12.2017, Transelectrica a informat asupra faptului că în cadrul proiectului regional LIP 15 (România, Ungaria, Croația, Slovenia, Austria, Germania, Republica Cehă), care precede integrarea în proiectul european XBID pentru cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică, părțile trebuie să clarifice rolul entităților implicate (OTS-uri, OPEED-uri) în cadrul procesului de cuplare. Pentru România, operatorii implicați OPCOM și Transelectrica nu au ajuns la o înțelegere în ceea ce privește atribuirea funcțiilor de compensare, decontare și agent de transfer, niciunul dintre cei doi operatori nedorind să preia funcția de agent de transfer.

Prin adresa nr. 9124/05.02.2018, ANRE a solicitat argumentarea pozițiilor celor doi operatori și transmiterea unei solicitări comune privind desemnarea agentului de transfer pentru România în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică.

Prin adresa comună nr. 18660/02.05.2018 (Transelectrica), respectiv nr. 20608/24.04.2018 (OPCOM), intrare ANRE nr. 33444/02.05.2018, cei doi operatori au solicitat emiterea unei decizii

privind „atribuirea funcției de agent de transfer pentru România în cadrul proiectului XBID, ținând seama de toate costurile și alte aspecte relevante ce implică îndeplinirea funcției respective”.

Scopul proiectului de decizie este acela de a stabili modalitățile de transfer în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică, conform prevederilor art. 68 alin. (6) din CACM, respectiv care dintre cei doi operatori – Transelectrica sau Opcom, va îndeplini atribuțiile agentului de transfer pentru zona de ofertare România.

În urma primirii și analizării informațiilor și argumentelor transmise de cei doi operatori implicați, a fost elaborat proiectul de decizie privind desemnarea Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – S.A. ca agent de transfer în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică, ținând cont în principal de următoarele aspecte considerate relevante în speță:

1. În majoritatea statelor membre UE, OPEED (operatorul pieței de energie electrică desemnat), care realizează decontarea și compensarea în cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare, respectiv intrazilnice, joacă și rolul de agent de transfer, conform unui model implicit (la art. 7 Atribuțiile OPEED, Regulamentul CACM nu face nici o mențiune referitor la exercitarea de către OPEED a rolului de agent de transfer). Dar Regulamentul CACM prevede explicit că, „în cazul în care se convine astfel, [OTS-urile] acționează în calitate de agenți de transfer și transferă poziții nete în conformitate cu articolul 68 alineatul (6)”, iar „în cazul în care nu se ajunge la niciun acord, modalitățile de transfer sunt stabilite de autoritățile de reglementare responsabile pentru zonele de ofertare între care este necesară compensarea și decontarea schimbului de energie”.

În cadrul proiectului LIP15, dintre statele membre participante doar Ungaria are interconexiune comună cu România, iar rolul de agent de transfer pentru zona de ofertare Ungaria în cuplarea unică a piețelor intrazilnice a fost atribuit MAVIR (OTS-ul ungar). În aceste condiții, considerăm că desemnarea Transelectrica (OTS-ul român) în rolul de agent de transfer pentru zona de ofertare România asigură o eficiență sporită a colaborării dintre operatorii implicați în procesul de transfer.

2. Un element important în activitatea de agent de transfer îl constituie colectarea veniturilor din congestii și transferarea acestora către OTS, care trebuie să asigure distribuirea lor. Conform discuțiilor din grupurile de lucru pentru implementarea Regulamentului CACM, prețul capacității transfrontaliere alocate implicit în procesul de cuplare unică a piețelor intrazilnice, respectiv venitul din congestii se va determina pe baza desfășurării, în orizontul de timp intrazilnic (cu întreruperea algoritmului de tranzacționare prin corelare

continuă), a unei/unor licitații de tip Euphemia (algoritmul de cuplare prin preț în procesul de cuplare unică a piețelor pentru ziua următoare).

Având în vedere că, în cadrul proiectului local de cuplare a piețelor pentru ziua următoare 4M MC (România, Ungaria, Slovacia, Republica Cehă), Transelectrica a îndeplinit cu succes și fără a semnală dificultăți funcțiile de agent de transfer pentru zona de ofertare România precum și similitudinile de determinare a veniturilor din congestii pe cele două tipuri de piață, considerăm că desemnarea Transelectrica în rolul de agent de transfer asigură utilizarea optimă a experienței dobândite.

3. Referitor la costurile implicate de îndeplinirea rolului de agent de transfer, ținând cont de:
 - a) prevederile Regulamentului CACM că *„toate costurile suportate de contrapărțile centrale și agenții de transfer sunt recuperabile prin taxe sau alte mecanisme adecvate dacă acestea sunt rezonabile și proporționale”*;
 - b) opinia generală a participanților din grupurile de lucru pentru implementarea Regulamentului CACM, că toate aceste costuri trebuie recuperate de către OTS;
 - c) prevederile Regulamentului CACM referitoare la transferarea veniturilor din congestii către OTS, care este responsabil cu distribuirea lor;
 - d) faptul că, în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, OTS este persoana juridică certificată de autoritatea competentă și practică tarife reglementate aprobate de aceasta, considerăm că desemnarea Transelectrica în rolul de agent de transfer poate asigura un nivel rezonabil al impactului în prețul energiei la consumatorul final din România, al integrării în proiectul european de cuplare unică a piețelor intrazilnice de energie electrică.